

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. JANA PAWŁA II W WADLEWIE

Nauczyciele Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Wadlewie budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, prowadzą rozmowy, ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują, jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania.

I. Wprowadzenie

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.), treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.), oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).

Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Wadlewie obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomaganie ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności obu stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania, tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych; psychicznej, ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, kształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych

ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności; społecznej, ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych, wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich; aksjologicznej, ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenianie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Wadlewie obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłóceń procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u uczniów więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i empatię, umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie eliminują możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą, nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów (psychologa, pedagoga, pielęgniarkę szkolną) oraz pozostałych pracowników szkoły, we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Obowiązkiem nauczycieli wychowawców i nauczycieli przedmiotów oraz specjalistów jest opracowanie planów wychowawczo-profilaktycznych klas na bazie szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

II. Główne cele programu

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju, oraz profilaktyka, rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Celem działań wychowawczych szkoły jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniem świata, oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia.

Wychowanie to „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży” (art. 1 pkt 3 ustawy – Prawo oświatowe).

Działania wychowawcze określone w niniejszym programie obejmują w szczególności:

- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia,
- tworzenie spójnego środowiska wychowawczego, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują, wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiągnięciu pełni człowieczeństwa,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów i wychowanków postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym oraz zaangażowaniu w działalność podmiotów,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Działania profilaktyczne określone w niniejszym programie obejmują w szczególności:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji,
- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,

- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami ustawy – Prawo oświatowe) nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

III. Obowiązujące akty prawa:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72),
- Powszechna deklaracja praw człowieka,
- Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych,
- Konwencja o prawach dziecka,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.),
- programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia,
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1280 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.).

IV. Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa,
- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły,
- diagnozę oczekiwań rodziców przeprowadzoną badaniami na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomaganie dziecka w rozwoju,
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie wyników egzaminów państwowych uczniów kończących poprzedni etap edukacyjny, wyników testów wewnętrznych, wyników olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, wolontariatu, samorządności itp.),
- identyfikację środowiska lokalnego,
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownia, sala gimnastyczna), zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (wolontariat uczniowski).

V. Charakterystyka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego cechować będzie, niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień, posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent kończący szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu,
- jest pogodny, pozytywnie nastawiony do otoczenia, jednak nie bezkrytycznie,
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad, które wyznaczają kierunek jego działania,
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania,
- jest twórczy, kreatywny i zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią,
- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest sympatyczny, tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata,
- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym,
- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy,
- potrafi współdziałać z innymi, jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne.

VI. Program określa wydzielone obszary działania:

- a) wychowawcze – promujące zdrowie psychiczne oraz wspomagające uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej,
- b) edukacyjne – mające na celu poszerzanie wiedzy i umiejętności uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat kształtowania postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji,
- c) informacyjne – polegające na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń w cyberprzestrzeni, mających na celu kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych,
- d) profilaktyczne – wspierające uczniów:
  - w rozwoju, poprzez podejmowanie działań ograniczających zachowania ryzykowne,
  - w rozwoju umiejętności podstawowych i przekrojowych.

VII. Uczestnicy programu

Dyrektor szkoły:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w przedszkolu, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej,
- organizuje szkolenia dla nauczycieli,
- dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły,
- uczestniczy w procesie diagnozy zagrożeń szkoły oraz w oddziaływaniach wychowawczo-profilaktycznych,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole, dbając o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Rodzice:

- współtworzą szkolny programu wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji,
- przekazują i egzekwują stosowanie ogólnie przyjętych norm kulturalnego zachowania,
- wdrażają dzieci do poczucia obowiązku i odpowiedzialności za własne postępowanie.

Wychowawcy:

- prowadzą w różnych formach szkolenia i konsultacje dla rodziców,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego,
- sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w swojej klasie,

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie poprzez rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów, współpracując w tym zakresie z pedagogiem specjalnym,
- opracowują plan pracy wychowawczo-profilaktycznej dla klasy na dany rok szkolny, na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym (uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów),
- przygotowują sprawozdania z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy (dwa razy w roku),
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- wykonują zadania jako członkowie zespołów wychowawczych zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowania uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami i wewnątrzszkolnym systemem oceniania uczniów,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach.

Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują program wychowawczo-profilaktyczny, a w szczególności:

- uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy,
- reagują na przejawy niedostosowania społecznego u uczniów,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują młodzież w duchu patriotyzmu i demokracji,
- prowadzą rozmowy z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- kształtują u uczniów pozytywne myślenie i stawianie na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy uczniów.

Uczniowie

Wszyscy uczniowie szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu:

- otrzymują dość zachęty, aby uczyć się śmiałości,

- w pełni aprobowani uczą się lubić samych siebie,
- często słyszą słowa uznania,
- uczą się stawiać sobie cele,
- w poczuciu bezpieczeństwa uczą się ufać sobie i innym,
- otaczani są rzetelnością i uczciwością, uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość.

Rada pedagogiczna szkoły:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego (w porozumieniu z radą rodziców),
- opracowuje wspólnie z dyrektorem dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- dokonuje ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Pedagog szkolny:

- udzielają pomocy uczniom, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, oraz uczniom, którzy padli ofiarą przestępczości,
- w sposób zdecydowany reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez uczniów, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo,
- współpracują z policją, z sądem dla nieletnich, z kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów,
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów, prowadzą zajęcia terapeutyczne z dziećmi – indywidualne i grupowe, stosują profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów,
- organizują spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracują z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów,
- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów (indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych),
- współpracują z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych.

Pedagog specjalny

- 1) współpracuje z nauczycielami grup lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
  - rekomendowaniu dyrektorowi przedszkola, do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu przedszkola (np.: rekomendowanie programów/projektów/innych działań, których celem jest

- aktywizacja dzieci z niepełnosprawnościami na terenie przedszkola), oraz dostępności o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1062 oraz z 2022 r. poz. 975 i 1079) (tj. monitorowanie dostępności architektonicznej budynku, sprawdzenie, czy uczniowie z niepełnosprawnościami znają procedurę ewakuacyjną, monitorowanie strony przedszkola pod kątem tagów i opisów zdjęć),
- prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola,
  - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
  - określeniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dziecka;
- 2) pracuje w zespole ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej i współpraca z zespołem, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniami w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego, którzy posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienie temu dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- 3) koordynuje pracę zespołów nauczycieli pracujących przy WOPFU i IPET,
- 4) wspiera nauczycieli grup wychowawczych i innych specjalistów w:
- rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych dzieci lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola,
  - udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z dzieckiem,
  - dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka oraz jego możliwości psychofizycznych,
  - doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb dziecka,
- 5) udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom, uczestniczy w spotkaniach z rodzicami dzieci w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz w okresie w celu omówienia sytuacji i potrzeb dziecka, a także działań wspierających podejmowanych w domu,
- 6) współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami z:
- rodzicami uczniów,
  - poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi,
  - placówkami doskonalenia nauczycieli,
  - innymi szkołami i placówkami,

- organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci, uczniów,
- 7) przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły zakresie zadań o których mowa powyżej.

VIII. Diagnoza zagrożeń

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Wadlewie każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczej w szkole, a w efekcie profilaktycznej, korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej,
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie,
- ludzkich zasobów szkoły, tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli, rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się, kompetencji szkolnych specjalistów (pedagoga i psychologa, psychoterapeuty, pielęgniarki szkolnej), kompetencji szkolnych realizatorów programów profilaktycznych, kompetencji specjalistów spoza szkoły – współpracujących z nią, rodziców oraz wolontariuszy.

Wyniki diagnozy i ewaluacji dotychczasowych programów wskazują na wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole, pozytywny klimat emocjonalny, znikomy poziom zagrożenia przemocą, narkomanią.

W oparciu o kierunki polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024, wnioski z nadzoru pedagogicznego za rok szkolny 2022/2023, program wychowawczo-profilaktyczny szkoły, wyniki przeprowadzonych diagnoz, zostały wyłonione następujące obszary problemowe:

- dbałość o zdrowie psychiczne, ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego i poczucia bezpieczeństwa,
- kształtowanie umiejętności komunikacyjnych uczniów, które umożliwią dialog z innymi i z samym sobą (nauka nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji),
- kształtowanie kompetencji międzykulturowych (nabywanie umiejętności porozumiewania się w języku obcym, ale również kształtowanie postawy otwartości i akceptacji, woli porozumienia oraz ciekawości dotyczącej poznawania różnic),
- propagowanie idei wolontariatu, dzięki któremu dzieci i młodzież rozwijają swoją wrażliwość na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne,
- wzmacnianie wychowawczej roli rodziny poprzez działania przeciwstawiania się obojętności wobec wszelkich przejawów zła, kształtowanie gotowości współdziałania i pomocy – dobroczynności, szlachetności, zaangażowania społecznego,

- kształtowanie umiejętności przeżywania emocji, radzenia sobie ze stresem i z agresją
- kształcenie samodzielności w rozwiązywaniu problemów i konfliktów między dziećmi (tolerancja, życzliwość, empatia i przyjaźń),
- rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny,
- doskonalenie umiejętności prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych, w szczególności w zakresie bezpiecznego korzystania z komputera i Internetu,
- przygotowanie uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji, kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych,
- kształtowanie właściwych zachowań uczniów w sytuacji zagrożenia,
- podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego uczniom potrzebującym pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

IX. SZCZEGÓŁOWE CELE WYCHOWAWCZE DO REALIZACJI

Szczegółowe cele do pracy wynikają z diagnozy przeprowadzonej w szkole, w tym ewaluacji dotychczasowego programu wychowawczo-profilaktycznego, z uwzględnieniem wytycznych MEiN i CEA w zakresie ochrony zdrowia psychicznego uczniów. Odniesienie do poszczególnych sfer rozwoju pozwoli harmonijnie oddziaływać na rozwój uczniów w poszczególnych obszarach. Zadania wychowawczo-profilaktyczne będą realizowane w roku szkolnym 2023/2024.

Sfera fizycznego rozwoju ucznia – edukacja zdrowotna realizowana będzie poprzez:

- kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych,
- prowadzenie zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych,
- kształtowanie świadomości uczniów w zakresie potrzeb znajomości zasad ochrony zdrowia psychicznego, kształtowanie świadomości zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem,

Nazwa działań wychowawczych	Nazwa działań edukacyjnych skierowanych do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych	Sposoby realizacji
Diagnozowanie potrzeb i nawyków higienicznych uczniów, kształtowanie prawidłowych	Zdiagnozowanie występowania czynników ryzyka i czynników chroniących przed sięganiem po substancje psychoaktywne przez uczniów.	Działania informacyjne – dostarczanie wiarygodnych informacji na temat ryzyka i czynników chroniących przed	Lekcje wychowawcze, indywidualne konsultacje z wychowawcą klasy, lekcje przedmiotowe,

postaw prozdrowotnych, określanie ich wpływu na zdrowie, w tym zdrowie psychiczne.	Ocena występowania zjawisk zachowań ryzykownych, takich jak agresja, zażywanie środków odurzających, samookaleczenia, oraz zaburzeń odżywiania (bulimia, anoreksja, otyłość) lub snu. Organizacja wsparcia grupowego i indywidualnego dla ucznia – podejmowanie działań wzmacniania odporności psychicznej uczniów. Kształtowanie odporności psychicznej uczniów – umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami, problemami i presją dzięki silnej konstrukcji psychicznej. Współpraca z rodzicami w celu wzmacniania konstruktywnych postaw w zakresie stawiania swoim dzieciom realistycznych wymagań i wspierania dzieci w ich rozwoju. Kształtowanie odporności emocjonalnej (wyrabianie odporności na przykrości i inne emocje ujemne). Utrzymanie i rozwijanie dziecięcego entuzjazmu do bycia aktywnym.	sięgnięciem po substancje psychoaktywne przez uczniów. Długofalowa organizacja wspierania ucznia we wzmacnianiu odporności psychicznej poprzez: – realizację zajęć z zakresu edukacji, – nastawienie ucznia na własny rozwój (określenie swoich potrzeb – potencjał i deficyty – sformułowanie celów na podstawie aspiracji, marzeń i pragnień przez ucznia), – akceptację trudności (tj. zrozumienie, że trudności i problemy to wyzwania, które są częścią życia i służą naszemu rozwojowi, gotowość do wyjścia poza strefę komfortu), – wyrabianie optymizmu (wiara we własne siły, postrzeganie problemów jako wyzwań	wydarzenia klasowe i szkolne, aktywna obecność uczniów w społeczności szkolnej i inne. Spotkania ze specjalistami.

	Podnoszenie poziomu aktywności fizycznej uczniów i obserwacja jego zachowań żywieniowych.	i możliwości gromadzenia nowych doświadczeń, poszukiwanie korzyści w każdej sytuacji), – prowadzenie pogadanek na temat zdrowia psychicznego, odporności psychicznej na godzinach wychowawczych, zgodnie z treściami uwzględnionymi w podstawie programowej. Prowadzenie zajęć wychowawczych nt. zdrowia psychicznego i jego ochrony jako jednej z najważniejszych wartości w życiu.	
Stwarzanie warunków harmonijnego rozwoju psychofizycznego uczniów poprzez aktywne działania prozdrowotne.	Organizacja i atrakcyjność zajęć w szczególności zajęć z WF. Ocenianie uczniów z przedmiotu WF – analiza zasad oceniania. Dostosowanie ćwiczeń gimnastycznych i zabaw ruchowych do możliwości uczniów. Organizowanie zajęć rozwoju ruchowego	Wyposażenie uczniów w umiejętności skutecznego dbania o własne zdrowie. Gazetki ścienne i ulotki. Udział w ogólnopolskich zawodach sportowych, akcjach i konkursach prozdrowotnych.	Lekcje WF, lekcje wychowawcze, indywidualne konsultacje z wychowawcą klasy, lekcje przedmiotowe, wydarzenia klasowe i szkolne, aktywna obecność uczniów w społeczności szkolnej i inne.

	dających możliwość rozwoju zainteresowań w ulubionej dyscyplinie sportowej – oferta zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych zachęcających do aktywnego i radosnego udziału. Promowanie zrównoważonych form spędzania wolnego czasu.	Spotkania z pielęgniarką szkolną i pedagogiem. Współpraca z ośrodkami sportu, udział w wydarzeniach sportowych organizowanych przez szkołę (tj. Dniu Sportu, wycieczce rowerowej, Szkoła Karate, Szkoła Tańca), udział w wydarzeniach sportowych. Organizacja Dnia Sportu.	Odpowiedzialni: nauczyciel WF, pielęgniarka, wychowawcy, specjaliści (pedagog, psycholog, pedagog specjalny). Osoby zajmujące się rozwojem poszczególnych umiejętności i dyscyplin (zgodnie z programem własnym.)
Ugruntowanie wiedzy na temat korzyści z aktywności fizycznej – wpływ ruchu na zdrowie psychiczne człowieka	Poszerzenie wiedzy na temat zdrowego stylu życia. Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych. Dbanie o rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych nauczycieli o umiejętności dotyczące problematyki związanej z uzależnieniami. Nabywanie umiejętności opierania się naciskom otoczenia, nabywanie umiejętności bycia asertywnym – warsztaty edukacyjne.	Współpraca z instytucjami prowadzącymi profilaktykę w zakresie zdrowego odżywiania (otyłość, cukrzyca). Poszerzenie wiedzy uczniów nt. suplementów diety i leków. Realizacja programu profilaktyki uzależnień i rozwijanie umiejętności życiowych. Realizacja zajęć integracyjno-profilaktycznych.	Lekcje wychowawcze, indywidualne konsultacje z wychowawcą klasy, lekcje przedmiotowe, wydarzenia klasowe i szkolne, aktywna obecność uczniów w społeczności szkolnej i inne. Realizacja zagadnień przez firmy zewnętrzne – zgodnie z przedstawioną ofertą zajęć.

	Treningi umiejętności odmawiania papierosa, alkoholu, dopalaczy itd. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej. Uświadomienie zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji.	Przeciwdziałanie paleniu papierosów (w tym e-papierosów); Uzależnienia od alkoholu – propozycje spędzania wolnego czasu w ruchu, na sportowo, bez alkoholu; organizacja konkursów. Uzależnienie od używek i dopalaczy – „Dopalaczom stop” – organizacja spotkań dla rodziców, uwrażliwienie na sygnały, które mogą niepokoić. Godziny wychowawcze, filmy o uzależnieniach. Udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców, w przypadku używania środków i substancji – wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc. Spotkania z pielęgniarką szkolną, lekarzem, pedagogiem.	Odpowiedzialni: wychowawcy, pedagodzy, dyrekcja, zespół ds. opracowywania procedur szkolnych.

		Zorganizowanie warsztatów terapeutycznych dla nauczycieli i uczniów z zakresu uzależnień – „ Archipelag Skarbów”. Podejmowanie działań ograniczających zachowania konfliktowe, stresowe, presję grupy, realizacja zajęć wychowania do życia w rodzinie. Konsultacje ze specjalistami. Film edukacyjny. Studium przypadku.	

Sfera społecznego rozwoju ucznia – kształtowanie postaw społecznych (relacje):

- kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji: integracja zespołów klasowych, rozwijanie empatii, wyzwalanie chęci działania na rzecz innych,
- prawidłowe i skuteczne wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych – rozumienie i respektowanie obowiązujących norm w życiu codziennym i cyberprzestrzeni.

Nazwa działań wychowawczych	Nazwa działań edukacyjnych skierowanych do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych	Sposoby realizacji
Kształtowanie postaw prospołecznych – umiejętności pomagania innym	Zajęcia rozwijające postawy społeczne: szacunku do drugiego człowieka, potrzeby pomocy słabszym	Podejmowanie działań: – poczta walentynkowa, – szkolny Tydzień	Lekcje wychowawcze, indywidualne konsultacje z wychowawcą

	i potrzebującym – na godzinach z psychologiem i pedagogiem. Propagowanie idei wolontariatu szkolnego. Promowanie postaw prospołecznych, zajęcia profilaktyczne w formie warsztatowej – „Jak wspomagać osobę chorującą na depresję”. Organizacja Światowego Dnia Pomagania Innym. Realizacja akcji charytatywnej „ Pomagam bo chcę”. Rozmowy z uczniami na temat pomagania innym w tym dzieciom dwujęzycznym (np. niebędących obywatelami polskimi) w poprawnym posługiwaniu się językiem polskim. Kształtowanie u uczniów umiejętności przestrzegania podstawowych reguł i norm obowiązujących w szkole. Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne prowadzone na godzinach wychowawczych. Systematyczna współpraca z rodzicami w celu ujednolicenia systemu	Życzliwości. Organizacja szkolnej uroczystości: „Uczymy się tolerancji”. Działalność wolontariatu, działalność samorządowa. Działalność szkolnego koła Caritas, Koła misyjnego; Organizowanie różnorodnych form współpracy z rodzicami oraz środowiskiem lokalnym w kreowanie u dzieci postaw pomocy innym. Dobro, tolerancja pomoc innym: zbiórki żywności dla zwierząt. Zajęcia i warsztaty z zakresu: asertywności i komunikacji, pełnienia ról w grupie, reagowania na agresję, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, umiejętności samooceny, zajęcia integracyjne. Zajęcia i warsztaty na temat empatii,	klasy, lekcje przedmiotowe, wydarzenia klasowe i szkolne, aktywna obecność uczniów w społeczności szkolnej i inne. Odpowiedzialni: wychowawcy, pedagodzy.

	oddziaływań wychowawczych i budowania atmosfery wzajemnej pomocy. Podjęmowanie przez pedagogów i wychowawców interwencji w sytuacjach łamania norm i reguł.	współpracy w grupie. Realizacja programu : ” Nazywam, rozpoznaję i akceptuję emocje”;	

Sfera rozwoju psychicznego – wartości, normy, wzory zachowań (kultura)

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
dbałość o relacje oparte na szacunku oraz współpracy w zespole	Integrowanie dzieci i młodzieży w klasach. Przeciwstawianie się przejawom przemocy i agresji. Praca w grupach zadaniowych (projekty), zwrócenie uwagi na uczciwość i szacunek, tolerancję i pomoc innym. Poszanowanie pracy innych (ściągnięcie, wagiary, przestrzeganie praw autorskich).	Przeprowadzenie cyklu zajęć integracyjnych z zakresu budowania satysfakcjonujących relacji z innymi na godzinach wychowawczych lub podczas wyjazdu klasowego. Przeprowadzenie godziny do dyspozycji wychowawcy „Uczeń – moje obowiązki i prawa”. Doskonalenie współpracy rodzic–wychowawca oraz wychowawca/nauczyciel–rodzic–pedagog. Organizowanie konsultacji nauczycieli i specjalistów dla rodziców. Przypomnienie ogólnoszkolnych norm i zasad zachowania. Warsztaty – uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, sporów, sytuacji trudnych. Rozwijanie właściwych postaw społecznych, kształtowanie pozytywnej samooceny, umiejętności współżycia w zespole.

		Okazywanie szacunku innym osobom poprzez właściwą kulturę osobistą i stosowny sposób komunikacji.
Kontynuacja działań wychowania do edukacji klasycznej	Kształtowanie poczucia dumy z bycia Polakiem i Europejczykiem.	Poznanie dziedzictwa narodowego Polaków. Kształtowanie postawy młodego Polaka na podstawie znajomości sylwetek wybitnych rodaków tworzących nasze dzieje, jak i współczesnych. Organizowanie uroczystości szkolnych z okazji świąt narodowych (rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja, odzyskanie niepodległości – 11 listopada). Udostępnienie kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięganie do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez zapoznanie z dorobkiem kultury i języka łacińskiego. Przygotowywanie okolicznościowych gazetek do gablot, audycji.

Profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
Kontynuacja działań – bezpieczne poruszanie się w sieci oraz krytyczna analiza informacji dostępnych w Internecie.	Uświadamianie zagrożeń, jakie niosą ze sobą współczesne technologie informacyjno-komunikacyjne i stałe bycie online. Organizacja zajęć dotyczących zagrożeń związanych z nadmiernym korzystaniem z urządzeń elektronicznych (laptopy, smartfony) oraz serwisów społecznościowych.	Realizacja zajęć wychowawczo-dydaktycznych na zajęciach z informatyki, na lekcjach wiedzy o społeczeństwie – poznanie instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy fizycznej lub psychicznej. Organizacja spotkań z policjantem. Konsultacje z pedagogiem.

		Realizacja zajęć edukacji dla bezpieczeństwa – poznanie zasad ostrzegania ludności o zagrożeniach. Realizacja zajęć na zajęciach z wychowawcą. Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne. Filmy edukacyjne i materiały. Gazetki edukacyjne.
Współpraca szkoły z rodzicami – wspomaganie wychowawczej roli rodziny	Doskonalenie kompetencji wychowawczych rodziców. Wspólne wypracowywanie optymalnych form pomocy w sytuacjach różnorodnych zagrożeń. Poznanie warunków życia i nauki uczniów, formy pomocy.	Przekazywanie rodzicom materiałów edukacyjnych na temat problemów dzieci i młodzieży oraz sposobów postępowania zgodnie z zapotrzebowaniem. Organizacja zespołów wychowawczych z udziałem rodziców w przypadku powtarzających się zachowań niepożądanych ucznia. Organizowanie pomocy koleżeńskiej uczniom mającym trudności w realizacji zadań dydaktycznych. Analiza dokumentacji młodzieży pod kątem dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości psychoedukacyjnych. Ocena efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej w szkole przez nauczycieli i specjalistów. Rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami. Informowanie uczniów o funkcjonowaniu specjalistycznych placówek zajmujących się

pomaganiem młodzieży.

X. Harmonogram – sposób realizacji zadań (realizacja treści programowych)

Organizacja zajęć wychowawczo-profilaktycznych dla uczniów

Zadania wychowawczo-profilaktyczne	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadań, dokumentacja
I. Zdrowie – edukacja zdrowotna		
Rozwijanie aktywności fizycznej uczniów – kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych, określanie ich wpływu na zdrowie, w tym psychiczne.	1. Organizacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych rozwijających aktywność fizyczną (lekcje WF). 2. Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych. 3. Realizacja programów „Z darami natury świat nie jest ponury”, „Mamo, tato, pobawmy się razem”. 4. Rozmowy indywidualne. 5. Projekcja filmów i prezentacji multimedialnych. 6. Redagowanie gazetek tematycznych. 7. Realizacja programu „ Po siedmiu kontynentach śladami najdziwniejszych zwierząt na świecie”. 8. Uczestnictwo w przedsięwzięciu „Walka gigantów – spartakiada dla dzieci z przedszkoli”, organizacja zawodów sportowych dla uczniów klas I–III – „Zdrowie dla przyszłości”. 9. Badania przesiewowe i profilaktyczne badania lekarskie. 10. Spotkania z pielęgniarką szkolną pod hasłem: „Opieka zdrowotna i aktywność fizyczna jako główne czynniki prowadzenia zdrowego życia”. 11. Aktywna przerwa w formie zabaw ruchowych. 12. Realizacja programu zajęć dla ucznia z ADHD i nadpobudliwością emocjonalną. 13. Aktywne formy wypoczynku dostępne w szkole i w gminie. „Szkoła tańca”, „Szkoła karate”, SKS.	Dietetyk, pielęgniarka szkolna – organizacja spotkań, pogadanek. Lekarz stomatolog, pielęgniarka szkolna. Nauczyciele organizatorzy konkursów – scenariusze imprez i konkursów. Nauczyciele, wychowawcy, pedagog. Przeszkoleni nauczyciele (wg odrębnego planu na zajęciach w każdej klasie). Zajęcia z nauczycielami WF, wychowawcami klas.

	14. Realizacja spotkań z Dietetykiem promujących zdrowy i bezpieczny styl życia oraz inne działania promujące zdrowie i zachowania prozdrowotne. 15. Realizacja działań promujących zdrowie. 16. Organizowanie wycieczek krajoznawczych, rekreacyjnych, rajdów turystycznych jako alternatywnych form wypoczynku. 17. Akcje propagujące spożywanie zdrowej żywności, owoców, warzyw i soków.	
Profilaktyka zagrożeń.	1. Środki i substancje psychoaktywne – wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy (narkomania, dopalacze, alkohol, niktyna). 2. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych, takich jak np. organizacja i przebieg imprez ogólnopolskich lub międzynarodowych, sytuacja epidemiologiczna. 3. Organizacja pogadank na temat używek dla uczniów klas VI–VIII. 4. Organizacja spotkań ze specjalistami na temat narkomanii, dopalaczy, dla uczniów klas VI–VIII. 5. Gazetki ścienne, np. na temat zagrożeń zdrowia i życia. 6. Bieżące informowanie rodziców o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o podejrzeniach. 7. Kształtowanie umiejętności prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych (np. wyszukiwania, porządkowania informacji z różnych źródeł); kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy	Dzienniki zajęć nauczycieli i wychowawców. Dziennik zajęć pedagoga, psychologa, pedagoga specjalnego.

	komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikającego z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów; kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.	
II. Kształtowanie postaw społecznych		
Kształtowanie postaw poszanowania wartości, norm i wzorów zachowań.	Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich. Kształtowanie postaw i wartości. Realizacja działań w kształtowaniu postaw społecznych dzieci.	Nauczyciele klas – Kodeks praw i obowiązków ucznia. Wychowawcy – zasady dobrego wychowania, gazetka szkolna. Wychowawcy – system oceniania, arkusze ocen ucznia.
Rozwijanie sprawności uczniów w czynieniu dobra z wykorzystaniem aktywizujących metod	1. Organizowanie zajęć w których uczeń ma możliwość stawiania pytań, analizowania zachowań, wymiany poglądów na temat tego, czym są dobro, czynienie dobra, czym jest empatia, koleżeństwo, współpraca. 2. Prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności wczuwania się w stany emocjonalne i sytuacje innych ludzi (dostrzeganie jego emocji i uznawanie potrzeb). Kontynuacja programu zajęć z pedagogiem dla ucznia z ADHD oraz nadpobudliwością emocjonalną; 3. Organizowanie i udział w akcjach pomagania innym. 4. Organizowanie akcji: „Pomagam bo chcę”. 5. Uczenie właściwych zachowań wobec osób agresywnych i obcych (negocjacja, żart, rozładowanie napięcia), treningi interpersonalne.	Wychowawcy – scenariusze imprez kulturalnych. Wychowawcy klas. Dokumentacja wychowawcy grupy/ klasy, dziennik pedagoga/ pedagoga specjalnego. Wychowawcy klas, pedagog szkolny. Opiekun samorządu uczniowskiego. Pedagog, wychowawcy klas.

	6. Wystawa prac plastycznych tematycznych związanych z czynieniem dobra. 7. Organizacja akcji i zabaw umożliwiających prezentację sprawności dzieci w czynieniu dobra: „Dnia Życzliwości i Dobrego Kolegi”, „Dzień Ziemi”). 8. Analiza bieżących problemów wychowawczych pojawiających się w poszczególnych grupach, przekazanie informacji na zebraniu rady pedagogicznej w celu ustalenia działań i profilaktyki. 9. Angażowanie w pomoc innym (wolontariat), dostarczanie wzorów postępowania ludzi szlachetnych, pracowitych, uczciwych, uznających tolerancję, poszanowanie odmiennych opinii, przeciwstawiających się egoizmowi,	
Profilaktyka zagrożeń.	1. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań, takich jak: agresja, przemoc psychiczna, zachowania dyskryminacyjne, cyberprzemoc. 2. Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami. 3. Respektowanie przez uczniów zbioru zasad obowiązujących w szkole – pogadanki, dyskusje na lekcjach z wychowawcą. 4. Stała współpraca pracowników szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów – reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania. 5. Organizacja spotkań z policjantami – odpowiedzialność prawna nieletnich. 6. Kształtowanie pożądanых społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych; propagowanie informacji o zagrożeniach cywilizacyjnych (terroryzm, choroby, głód) – jak sobie radzić, gdzie szukać pomocy.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas. Dzienniki specjalistów.

III. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych		
Kontynuacja działań stosowania podstawowych zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych – kształtowanie umiejętności porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnej.	1. Nauczanie informatyki od klasy I – uświadamianie konsekwencji korzystania z różnych źródeł informacji – wykorzystanie projektów. 2. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej w zakresie kształtowania krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych u uczniów: – realizacja na zajęciach informatycznych zasad bezpiecznego logowania w klasach I–III, IV–VI, VII–VIII, – warsztaty dla uczniów klas IV–VIII na temat właściwych relacji rówieśniczych, – pogadanki na temat krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych oraz negatywnego wpływu spędzania czasu wolnego przed komputerem. 3. Prelekcje i pogadanki dla rodziców uczniów klas I–III. 4. Dzień Bezpiecznego Internetu. 5. Udział uczniów w różnych konkursach dotyczących profilaktyki uzależnienia od Internetu. 6. Indywidualna praca z uczniem wybitnie uzdolnionym. 7. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli i uczniów w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych.	Wyznaczeni nauczyciele (zgodnie z odrębnym harmonogramem).
Profilaktyka zagrożeń.	1. Kształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych: – omawianie zagrożeń związanych z cyberprzemocą, uświadamianie potrzeby ochrony danych osobowych, – spotkania z przedstawicielami policji	Pedagog, wychowawcy, lekcje informatyki – dzienniki zajęć. Przedstawiciele policji, przedstawiciele fundacji

	(analiza konsekwencji zachowań przemocy w sieci, możliwość szukania pomocy), – „Co to jest stalking – jak sobie z nim radzić?”, – „Co to jest cyberprzemoc – jak sobie z nią radzić?”, – ustalenie zasad netykiety w szkole, – kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych. 2. Stworzenie uczniowi możliwości korzystania z różnych źródeł informacji: – wykorzystywanie przez uczniów wiedzy pozyskanej z różnych źródeł informacji, technologii informatycznej do zajęć i prac domowych, – zajęcia na sali komputerowej, – konkursy informatyczne. 3. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia – diagnozowanie środowiska. 4. Ochrona ofiar przemocy: – rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, procedura Niebieskiej Karty, – uczestnictwo nauczycieli w szkoleniach z psychoterapeutą ds. pomocy rodzinie, – gazetki tematyczne.	– materiały informacyjne.
IV. Wartości, normy, wzory zachowań – kultura		
Kształtowanie postaw empatii	1. Kultywowanie tradycji i obyczajów szkoły w zakresie postaw empatii i pomagania innym. 2. Uczniowie dokonują analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają. 3. Uczniowie mają szacunek dla innych, współdziałają z rówieśnikami, nauczycielami i rodzicami: – biorą udział w uroczystościach o tym charakterze, – uczestniczą w akcjach pomagania	Dokumentacja szkolna. Kalendarz. Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy.

	innym. 4. Uczniowie rozwijają świadomość na temat zasad humanitaryzmu. 5. Zajęcia profilaktyczne dotyczące tematyki promowania postaw empatii. 6. Rozwijanie związków z grupą społeczną, do której uczeń należy – rodzina, społeczność szkolna, ogół społeczeństwa.	
Profilaktyka zagrożeń.	1. Przeciwdziałanie objawom nietolerancji, dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania poprzez organizację pogadanek. 2. Przedstawienia, filmy edukacyjne. 3. Właściwe i sprawne realizowanie potrzeb psychicznych oraz społecznych. 4. Przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji poprzez organizację pogadanek.	Uczestnictwo uczniów w działaniach – dziennik zajęć pedagoga, wychowawcy.

Organizacja działań dla rodziców

Zadania	Formy realizacji
Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych.	Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym. Dni otwarte szkoły – kierowanie informacji do rodziców. Przekazywanie na bieżąco informacji o realizowanych programach wychowawczo-profilaktycznych za pomocą e-dziennika, poczty elektronicznej, strony internetowej szkoły, gazetek ściennych w szkole.
Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.	Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów za pomocą dziennika elektronicznego, podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych. Rozmowy indywidualne z pedagogiem, psychologiem szkolnym, dyrektorem szkoły.

	Informacje na temat niskiej frekwencji (pisemnie). Współpraca z radą rodziców w zakresie pomocy materialnej dla uczniów potrzebujących wsparcia, dożywiania, dofinansowania wycieczek.
Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki.	Współpraca z rodzicami – organizacja spotkań i warsztatów dla rodziców ze specjalistami nt. uzależnienia od dopalaczy, Internetu, instytucjami wspierającymi rodzinę w działaniach wychowawczych. Organizacja warsztatów, np. „Bezpieczny Internet”, „Jak sprawować kontrolę rodzicielską”, „Jak kształtować krytyczne podejście do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych”, „Konsekwencje prawne zachowań agresywnych w cyberprzestrzeni”. Warsztaty „Zaspokojenie potrzeb psychicznych dziecka (miłość, akceptacja, szacunek, troska, współdziałanie z innymi, pomoc innym) jako podstawa wychowania”. Gazetki i biuletyny dla rodziców – upowszechnianie materiałów edukacyjnych, w tym na temat ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Doskonalenie umiejętności rodziców w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. Organizowanie spotkań z rodzicami – dostarczenie informacji, jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji. Indywidualne konsultacje z wychowawcą i pedagogiem. Informowanie rodziców o funkcjonowaniu

	specjalistycznych placówek zajmujących się pomaganiem młodzieży będącej w sytuacjach kryzysowych.

Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia.	Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą, np. na temat ochrony i wzmacniania zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia – doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców.	Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych, np. z zakresu pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego, rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Współdziałanie nauczycieli ze specjalistami, instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny, placówkami zajmującymi się ochroną zdrowia, zwłaszcza w zakresie ochrony zdrowia psychicznego oraz podmiotami wspierającymi właściwą organizację kształcenia dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych, np. z zakresu efektywnych metod pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb. Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego. Metody pracy w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów.
Propagowanie literatury na temat	Udostępnianie materiałów szkoleniowych.

profilaktyki w szkole.	Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki.

V. Ewaluacja programu

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta dla uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji szkolnego pedagoga, psychologa i innych nauczycieli,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- wytwory uczniów,
- analiza sprawozdań pielęgniarki dotyczących stanu zdrowia i wypadkowości uczniów.

Działania ewaluacyjne będą polegały na:

- zidentyfikowaniu celu ewaluacji i sformułowaniu pytań ewaluacyjnych ukierunkowanych na jego osiągnięcie,
- opracowaniu planu i strategii dokonania ewaluacji,
- zaplanowaniu sposobu opracowania wyników ewaluacji i ich udostępnienia społeczności szkolnej.

Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego dokona powołany przez dyrektora szkoły zespół ds. ewaluacji programu, oceniający rezultaty i efektywność prowadzonych działań. Z wnioskami z przeprowadzonej ewaluacji rada pedagogiczna zostanie zapoznana na zebraniu kończącym rok szkolny.